

по-сьоме, орієнтувати туристів, які полюбляють екстрим та історичні події — військовий туризм. На території України є багато міст і сіл, що є унікальними героями слави та протистояння російській агресії. Оскільки багатьох туристів цікавлять ті місця, які стали символічними та залишають після себе пам'ять, то вони охоче зможуть відвідувати України.

Туристи матимуть змогу приїхати та на власні очі побачити усі жахіття, що відбувалися у Маріуполі, Бучі, Чорнобаївці, Бородянці, Харкові та інших незабутих містах і селах.

Попри війну туристична галузь України працює, однак, як ніколи потребує підтримки від українців. Ми всі повинні розуміти, що мандруючи Україною, українці не тільки перезавантажаться та наберуться сил і натхнення для роботи, а й допоможуть економіці. Потрібно розробляти та створювати стратегії відновлення у постраждалих регіонах за рахунок спеціальних економічних зон і науково-виробничих парків. Багато країн готові допомогти як словом, так і інвестиціями щодо відновлення, можливість залучити до модернізації країни міжнародних експертів значно допоможе пришвидшити успіх в даному питанні. Досвід багатьох країн, в яких відбувалися військові дії, зможе порадити, як збільшити кількість туристів у післявоєнний період. А за рахунок цього, збільшаться надходження від іноземних туристів, що швидше підвищити економіку країни.

Література

1. Барвінок Н. В. Перспективи розвитку воєнного туризму на території України після закінчення російсько-української війни. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 14 (2), 2018. URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/aprde/article/view/2419> (дата звернення: 03.02.2023)

2. Корчевська Л. Стан, особливості та перспективи туризму у воєнний та поствоєнний періоди. *Управління розвитком сфери гостинності: регіональний аспект*, 2022. 337–341. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/korchevska.htm (дата звернення: 03.02.2023)

3. Національна рада з відновлення України від наслідків війни. Робочі групи відновлення та розбудови інфраструктури. (Публікація № 266/2022). Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/eng/recovery-and-development-of-infrastructure-eng.pdf> (дата звернення: 03.03.2023)

4. Парфененко Г. Стало відомо, як війна в Україні вплинула на туризм Німеччини та США: озвучено невтішні прогнози. DIP. URL: <https://dip.org.ua/nimechchina/stalo-vidomo-yak-vijna-v-ukraini-vplinu-na-turizm-nimechchini-ta-ssha-ozvucheno-nevtishni-prognozi/> (дата звернення: 30.01.2023)

5. РБК-Україна URL: <https://travel.rbc.ua/ukr/show/interes-ukraine-ogromnyy-gosturizm-gotovit-1650872969.html> (дата звернення: 05.03.2023)

6. Сак Т., Більо І., Ткачук Ю. Еколого-економічні наслідки російсько-української війни. *Економіка та суспільство*. 2022, 38. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-6> (дата звернення: 03.02.2023)

juliazghurska@gmail.com

Згурська Ю. В.

заступник директора Департаменту міжнародного співробітництва Харківської міської ради,
аспірант,

Харківський національний економічний університет імені С. Кузнеця

МІЖНАРОДНЕ ТА МІЖМУНІЦИПАЛЬНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ПІД ЧАС ВІЙНИ: НОВІ ФОРМАТИ ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ

Анотація. Сучасний світ зазнає кардинальних змін, викликаних всесвітніми пандеміями, природними катаклізмами, війнами тощо. Ці зміни стосуються абсолютно усіх держав і сфер економічної діяльності, бо, зважаючи на глобалізацію, світ має надтісні взаємопов'язані зв'язки. Міжнародний діловий туризм є свого роду каталізатором всесвітніх процесів. Він може бути як «заручником» глобальних змін і деструкційних процесів, так і інструментом подолання наслідків, а інколи й причин, цих змін і процесів. Міжнародне та міжмуніципальне співробітництво

безпосередньо пов'язане з розвитком міжнародного ділового туризму, особливо під час війни. Однією з важливих складових розвитку міжнародного ділового туризму, навіть у часи війни, є висвітлення інформації та промоція міста, що робиться, в тому числі й на перспективу.

Ключові слова: міжнародне співробітництво, міжнародний діловий туризм, публічна дипломатія, міжнародний імідж

Сучасний світ зазнає кардинальних змін, викликаних всесвітніми пандеміями, природними катаклізмами, війнами тощо. Ці зміни стосуються абсолютно усіх держав та сфер економічної діяльності, бо, зважаючи на глобалізацію, світ має надтісні взаємопов'язані зв'язки.

У сучасних умовах надзвичайно важливим є оперативне реагування, перепрофілювання та імплементація поточних результатів до тієї чи іншої сфери діяльності.

Міжнародний діловий туризм є свого роду каталізатором всесвітніх процесів. Він може бути як «заручником» глобальних змін і деструкційних процесів, так і інструментом подолання наслідків, а інколи й причин, цих змін і процесів.

У період глобалізації і посилення інтеграційних процесів для того, щоб бути повноправним членом світової спільноти, просто необхідно мати чітку концепцію розвитку міжнародного співробітництва та міжнародного іміджу, як елементів, міцно пов'язаних з міжнародним діловим туризмом.

Міжнародна діяльність Харківської міської ради є важливою складовою соціально-економічного розвитку міста та є максимально спрямованою на використання всіх наявних можливостей задля просування позитивного міжнародного іміджу Харкова, підтримання існуючих традицій співробітництва та пошук нових форм співпраці в інтересах територіальної громади у різноманітних сферах суспільного життя з іноземними містами — партнерами, дипломатичними представництвами та консульськими установами іноземних держав в Україні та України в іноземних державах, а також міжнародними організаціями. Розвиток міжнародного співробітництва спрямований, перш за все, на формування та просування міжнародного іміджу Харкова, що є одним із факторів інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності міста.

Станом на сьогодні місто Харків має належним чином оформлені побратимські та партнерські відносини із 30 іноземними містами у 21 країні світу. Важливу роль у розвитку міжнародного співробітництва відіграє співробітництво з міжнародними організаціями. Місто Харків є членом міжнародних організацій: Міжнародної асоціації ЄВРОСІТІЗ; Міжнародної Асоціації міст-володарів Призу Європи; Світової Федерації туристичних міст WTCF.

З урахуванням ситуації, що склалася у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України, вектор розвитку побратимських відносин у 2022 році було змінено. Міста-побратими та партнери допомагають Харкову у подоланні гуманітарної кризи, викликаній збройною агресією РФ проти України. В усіх партнерських містах з початку військового вторгнення проводяться акції в підтримку України та зокрема Харкова. Забезпечується постійний обмін інформацією із закордонними муніципалітетами з метою донесення актуальної інформації про сучасний стан ситуації, що склалася в місті Харкові внаслідок російської агресії, зокрема, обстрілів, бомбардувань і руйнувань об'єктів міської інфраструктури.

Висвітлення інформації та промоція міста є вкрай важливою складовою розвитку міжнародного ділового туризму, навіть у часи війни, коли це має робитися й на перспективу.

Так, наприклад, під час участі міста Харкова у Міжнародному Форумі «Світ для подорожей», що відбувся у місті Нім, Франція, було надано більше 15 інтерв'ю щодо ситуації в місті Харкові у галузі збереження культурної спадщини, туризму та міжнародного співробітництва, зокрема, таким світовим медіа, як BBC News, CNN, CBS News, Le Figaro, Deutsche Welle, The New York Times, Reuters та інші. Це, в свою чергу, сприяло візитам світових ЗМІ до Харкова, навіть під час війни.

Крім того, місто Харків продовжує свою участь в роботі міжнародних організацій та асоціацій з метою залучення експертів та спеціалістів до проєктів з реконструкції міської інфраструктури та імплементації сучасних підходів до післявоєнного розвитку туризму.

Так, наприклад, у розробці нового генерального плану міста Харкова бере участь відомий британський архітектор Норман Фостер. У 1999 році він був удостоєний Прітцкерівської премії, яку вважають своєрідним Оскаром в архітектурі. Серед його робіт: 180-метровий хмарочос The Gherkin у Лондоні, футуристичний Міст Міленіум через Темзу, Apple Park у Купертіно та скляний купол Рейхстагу в Берліні.

Норман Фостер відзначив, що Харків — місто з великим потенціалом, і дуже важливо зберегти річки, зелені насадження і покращити мобільність міста, поєднати пішохідні і велосипедні доріжки і створити такі транспортні мережі по всьому місту.

Для міста Харкова актуальним є розвиток наукового потенціалу. Тому в перспективі планується створити у Харкові науковий парк — велику локацію з університетами, житловими будинками, магазинами та науковими лабораторіями.

У співпраці з міжнародними та місцевими командами наразі розробляється п'ять пілотних проєктів і п'ять комплексних стратегій, які будуть в основі нового Генерального плану міста Харкова. Команда Фонду британського архітектора Нормана Фостера працює над пілотними проєктами у таких сферах: культурна спадщина, житловий сектор, промисловість, науковий квартал, річки та зелені зони. Також будуть розроблені п'ять всеосяжних міських стратегій: транспортне, енергетичне, водне та природне середовище й перекроювання застарілих адміністративних районів міста.

Наразі, міська влада активно співпрацює з Європейським інвестиційним банком з оцінки руйнувань транспортної сфери і насамперед електричного транспорту, щоб у майбутньому відновити та створити нові маршрути електротранспорту, закупити рухомий склад і впровадити вектор розвитку зеленого міста. Крім того, розробляються проєкти пішохідних вулиць в історичній частині міста, веломаршрути, підземні та багаторівневі паркінги.

Окремий акцент ставиться на відновленні первісного призначення міських річок як комунікацій і природних артерій. Завдяки редизайну трьох обраних річкових ділянок, Харків отримує стратегію перетворення своїх річок на високоякісні громадські простори, які будуть служити екологічними коридорами, просуваючи стратегію пішохідного та велосипедного руху в місті.

Усе це беззаперечно сприятиме розвитку міжнародного ділового туризму, бо інфраструктура — один з головних елементів у системі ділового туризму.

Як відомо, у 2021 році Міністерством закордонних справ України була прийнята Стратегія публічної дипломатії на 2021–2025 роки. Публічна дипломатія є важливим інструментом міжнародної діяльності не тільки на державному, але й на місцевому рівні, що активно застосовувався у 2022 році Департаментом міжнародного співробітництва Харківської міської ради з метою зміцнення міжнародного іміджу та репутації. Основними напрямками публічної дипломатії, що впроваджувались на місцевому рівні є культурна, економічна, експертна, науково-освітня, спортивна.

Інструменти публічної дипломатії дають змогу значно розширити охоплення аудиторії, будувати нові партнерства, залучати сфери з-поза меж впливу офіційних органів влади, як-от представників неурядових організацій, бізнесу, аналітичних центрів, освітніх установ, молодь, лідерів суспільної думки та окремих громадян. Інструментарій публічної дипломатії постійно розширюється, що дає змогу впроваджувати нові підходи та імплементувати нові ідеї.

Висновок: Отже, міжнародне та міжмуніципальне співробітництво безпосередньо пов'язане з розвитком міжнародного ділового туризму, особливо під час війни. У сучасному світі дедалі популярнішими стають додаткові інструменти дипломатії. Публічна дипломатія та всі пов'язані з нею заходи набули безпрецедентної актуальності та ваги на тлі викликів глобалізації та колосального збільшення доступності соціальних медіа, а також посилення ролі громадянського суспільства як у внутрішньополітичних процесах, так і в іміджевому позиціонуванні держав і туристичних DESTINATION на міжнародній арені.

Література

1. Стратегія публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України 2021–2025 / упоряд.: Д. Кулеба, Е. Джапарова, М. Липяцька та ін.
2. Єремєєва І. Практичні аспекти формування міжнародного іміджу держави // Регіональні студії. 2021. № 24. С. 123–127. URL: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2021.24.17>
3. Культурна дипломатія: навч. посіб. / за заг. ред.: І. Матяш, в. Матвієнка. Київ, 2021.
4. Данилишин Б.: «THE TAX CHANGES IMPACT ON THE MUNICIPAL BUDGETS REVENUES IN UKRAINE.» Financial and Credit Activity-Problems of Theory and Practice 2022 | Стаття DOI: 10.55643/FCAPTR.5.46.2022.3843 WOSUID: WOS:000895553700010 . Danylyshyn, Bohdan; Cymbal, Oleksandr; Ostafiichuk, Yaroslav; Pylypiv, Vitalii
5. Yermachenko V., Dorokhov O., Dekhtyar N. Business tourism development on the basis of public-private partnership // Tourism analysis (USA). — 2015. — Vol. 20. — No. 4. — Pp. 433–440.

kutep_julia@ukr.net

Земліна Ю. В.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри готельно-ресторанного і туристичного бізнесу
Київський національний університет культури і мистецтв,
Україна*

Полуда В. В.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
Київський фаховий коледж туризму та готельного господарства,
Україна*

ГЛЕМПІНГ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА РОЗВИТОК В УКРАЇНІ

Анотація. У статті досліджено стан та розвиток концепції глемпінгів у міжнародній практиці та в Україні. Зазначено, що забезпечення життєдіяльності індустрії гостинності необхідно створити передумови ефективного функціонування її підприємств та організацій. Систематизація зарубіжного досвіду та погляд через призму вітчизняної дійсності дозволили зробити висновок, що для успішного впровадження концепції глемпінгів у готельний бізнес України, необхідне включення терміну «глемпінг» до національних нормативних документів та широка популяризація серед місцевого населення даного засобу розміщення.

Ключові слова: глемпінг, glamping, glamorous camping

Перші спомини про зручний відпочинок на природі виникли ще у XVI столітті, коли англійські та шотландські монархи розбивали розкішні намети, де були такі самі зручності, що й у палаці.

У 1920-х роках багаті американці та британці почали приїжджати до Африки на сафарі. Це були туристи, які звикли до комфорту, жили в таборах з ваннами, електрогенераторами і великою кількістю шампанського.

З 2010 року це явище почало поширюватись по всьому світу. Термін glamping внесений в Оксфордський словник англійської мови (2016 р.).

Нове слово «глемпінг» походить від фрази гламурний кемпінг (glamorous camping). Вперше це поняття з'явилося у 2005 році у Великій Британії, але активного поширення набуло лише останніми роками. Причиною цього стала не тільки зростаюча популярність відпочинку на природі, але також економічні кризи і політична нестабільність. Все частіше жителі міст воліють вирушати в подорож рідними просторами і триматися подалі від великих скупчень людей.

До переваг глемпінгів можна віднести:

актуальний проєкт майбутнього;

чудова ідея для першого готелю;